

100 db. negyed Tiszavölgyi negy előjegyzésére.

üzás. Legközelebbi sorolás folyó év majus 15 én. Fő sorsjegyre 25,000 frt, kamatozás 4% a név-értéktől. A fő és pénzváltóbank Budapesten a magu m. kir. kereskedelmi m. kir. pénzügyminisztériummal egyetértéssel 1881. május 15-én kelt beleegyező rendeletére való hivatkozás mellett

Tiszavölgyi sorsjegyeket

negyeket a Tisza és mellékfolyói szabályozása és Szeged 1880. évi kibocsátott 4%-os nyeresémi kölcsönnek. A kölcsön alapján egy-egy részjegyet revője az abban megjelölt részre tulajdonjogot és ezáltal igényt megvásárolására, melyek az illető Tiszavölgyi sorsjegyre a kifizetésre kerülnek.

A részjegyek a Tisza és mellékfolyói szabályozása és Szeged 1880. évi kibocsátott 4%-os nyeresémi kölcsönnek. A kölcsön alapján egy-egy részjegyet revője az abban megjelölt részre tulajdonjogot és ezáltal igényt megvásárolására, melyek az illető Tiszavölgyi sorsjegyre a kifizetésre kerülnek.

és az alólított bank és részjegy birtokosok számára egyen az eredeti sorsjegyet részjegy birtokosok részére sorsjegy azonban a megfelelő részjegy bemutatása mellett megvásárolható és az arról kibocsátott négy részjegy visszaváltandó.

A következő táblázaton:

Főnyeresémi részjegy száma	Adólevonás a nyeresémi részjegy értéke után	Kamatkozó 00-kal	Érték a folyó kamattal együtt
20,000	15	0	40.—
10,000	15	0	51.—
25,000	15	0	20.50
15,000	15	0	22.50
10,000	15	0	25.—
20,000	6 1/4	0	42.50
25,000	15	0	42.—
10,000	15	4% 50 frt után	66.—
25,000	0	4% 25 frt után	30.—

A főnyeresémi nagyságát, a nyeresémi adómentességét a negyed Tiszavölgyi sorsjegyek javára oly módon, hogy azoknak megvásárlása, különös tekintettel azokra, melyek az eredeti sorsjegyet nyit 400 darab ily negyed Tiszavölgyi sorsjegyre számítva darabját.

nyitást tart f. é. ápril 4-től 12 ig.

A sorsjegyek árát az eredeti negyed sorsjegyet, illetve a negyed sorsjegyet ideiglenes nyitá ellen előzetesen 10% (minden kamatmegterítés nélkül) legkésőbb f. é. május 15-én az eredeti negyed sorsjegy kiadását követően meg kell fizetni.

A részjegyek árát a pénzváltó-bank, Dorottya u. 8. sz. számú fiókjában kell megfizetni.

SHWARZ M. DIVAT-ÜZLETE

A bazár épületben 5. sz. a.

A sorsjegyek árát a pénzváltó-bank, Dorottya u. 8. sz. számú fiókjában kell megfizetni.

Aszsi idényre

Ajánlom következő cikkeimet különös figyelemmel ajánlom a nagyérdemű közönséget hogy FÉRFI ÉRTÉK

10 főtől kezdve.
9.50 krtól
3.50
5 főtől

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

és kézelők új formákban.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

Ajánlom a legújabb és legkisebb árakban s a legrövidebb idő alatt.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:
TELEGI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségben. Egyébként a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:

Ötásóbas petítésórát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
N é v. vagy bérmentetlenül beküldött ksziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratosok nem adataknak vissza.

Debreczen, ápril 11.

Azok, kik nem csupán a százszázalékos gazdák kezelve szorongatás tartják egyedüli boldogságuk reményének, hanem fáradságot vesznek maguknak a szegényebb emberek életmódját, körülményeit is megfigyelni, kik nem zárják be kapujukat a naponként mindinkább szaporodó, és gyakorta igen egészséges kéregetők előtt, kik az asphaltdárdán a lámpa fényénél sétálgatnak, tanubizonyosságot tehetnek, hogy még alig felcseperedett leányok is undorítólag ajánlják szemérmüket áruba, hogy becsületes munkát nem kapva, a gyalázat árán is megélhessenek, — meggyőződhetnek, hogy a Magyarország leggazdagabbnak „hájas”-nak hirdett Debreczen városában is mily nagy mérvet öltött a nyomor, és a nyomor szülte erkölcstelenség.

Mihez fogjon a nyomorban sanyilódó? A gazda óvakodik a cseléd tartástól, mert az egymást követő mostoha esztendők immár oda juttatták, hogy ő maga is nem jövedelméből, hanem tőkéjéből él, de dolgot sem tud adni, mert épen a mostoha idő őt magát sem engedi dolgozni, ezért szaporodik és folyton nő a kéregetők és a bünleányok száma.

Egy városnak sem lehet annyira módjában mindezen bajok orvoslása, mint épen Debreczen városának; nem kívántatnék hozzá egyéb, mint előljáróságának egy kis jó akarata.

Már a mult évben felemlítettük, s volt szerencsénk a t. tanács figyelmébe ajánlani, hogy a házi ipar meghonosítása, — hol a szegényebb emberek és leányok hasznos foglalatosságát nyerhetnének — mennyire égető szükség volna városunkban.

Nem vádként hozzuk fel, de azon hitben voltunk, hogy az a tanács, mely lépcsőzetesen bele tudta kavarni a várost egy 350 ezer forintot fogadó építésébe, az a tanács, mely néhány nagy ur kedvéért 25 évig letudta kötni a várost évi száz arany fizetésére s száz hold föld átadására — legalább mindezen hibák és baklövésék ellensúlyozására hasznos intézmények felállításáról is gondoskodand, s nem engedi, hogy a város közepén engedélyezett egy mást erő tivornya helyek szolgáljanak menhelyül a munkát nem lellő leányoknak, hanem a házi-ipar behozatalával alkalmat nyújt nekik a tisztességes életre.

Nem sok költségbe kerülne ez a városnak, s volna módjában költségvetése keretében is annyit megtakarítani, hogy a házi-ipart nemcsak behozva, hanem azt egészen meghonosítva, és fejlesztve a kereset nélküli férfiaknak és leányoknak legalább a télen általi megélhetést nemcsak biztosítaná, hanem

önmaga kebelében a honi-ipart nagyban fejlesztené.

Az az előljáróság érdemi megfigyelmet és méltánylást, mely a város lakossága minden osztályának nem csupán megterhelteséről, hanem jólétéről is gondoskodik.

Nyitran a függetlenségi párt Odelschali Arthur herceg elnöklété alatt értekezletet tartott. Pártunk hívei ott öröndetesen szaporodnak.

Minisztereink közül többen Bécsbe mentek, hogy résztvegyenek a közös miniszteri értekezleteken.

Tisza Kálmánt az ugrai kerületben is felléptették képviselőjelöltül.

Tisza itt — Tisza ott — Tisza mindenütt!

Nagyvárad, ápril 10.

Érdekelheti a debreczenieket az, hogy a kerületkeresés mániájában szenvedő miniszterelnök hogyan áll Nagyváradon? — és ha már Debreczenből Nagyváradra szorított — mivelhogy más helyen kerületet nem kap — mi történik itt a jelölés jelen állapotában?

Legyünk őszinték, valljuk be, hogy Tiszát, a királyi táblát, meg tudja isten mit nem ígérhető Tiszát a nagyváradiak örömmel fogadnák, de Tiszát, a bosnyák urat, az osztrák szolgát, az adóprés védőjét, a magyar nemzeti jegybank főnkretavőjét, az idegen érdekekért mindent feláldozó Tiszát még a szabadelvű párt nagyobb része is perhomescálja. És mégis Tisza Kálmán, habár nem épen önszántából is, mégis jelöltje a szabadelvű pártnak. És ki ajánlotta? — a kir. tszéki elnök.

És kik támogatják? — tanfelügyelő, tszéki lírák, megyei alispán, és más tisztviselők és hivatalnokok, kik közül nem egy kiált fel: Bár elvénnek a hivatalnoktól a szavazási jogot!

Bizony-bizony szép egyetértéssel működnek a helybeli szabadelvű pártban arra, hogy a miniszterelnöktől, kit csakis politikájának tisztasága választhatna be a képviselőházba s kellene, hogy követett eljárása fölött a nép józan értelme mondjon ítéletet, megválasztásuk akként is úgy, ahogy egyetlen államban sem választottak még miniszterelnököket képviselőül.

De hát Tisza Kálmán is zavarban van a jelöltség elfogadása fölött. Mikor megtudta, hogy mellette királyi tábla és egyéb féle ígérgetésekkel akarnak hatni, visszautasította a képviselőjelöltséget.

Igaz volt. Önérzetes ember nem lehet a választóknak oly ígérgetet, a mit be nem válthat. Ha a miniszterelnök Szalay Imrét azzal vádolja, hogy nyomtatásban buntogatja a szegényeket a birtokosok ellen, ő maga nem fogadhat el oly támogatást, melyről tudja, hogy kortesfégyvernek tisztességtelen, hitegetésnek ügyetlen, ígérgetésnek beválthatatlan. Szóval nem méltó a jelöltség.

No hogy ez így volt, az „Egyetértés”-ben felszínre hozta valami scribler, lón belőle lárna országszerte, azután meg kaeczagás.

A miniszterelnök ezért pártjára megnehezelt.

A pártja azonban ügyeskedett.

A nagyváradi 48-asok egy jóvaló izraelita ügyvédet kértek fel a képviselőjelöltség elfogadására. Hallani kellett a lármát! — Szégyen, gyalázat! — kiabáltak a szabadelvű hősök, Nagyvárad zsidó követet nem küldhet a képviselőházba!

Most már Tisza megválasztatása biztos volt.

Felmentek a jó miniszterelnökhöz, tudtára adták, hogy a zsidótól nem kell félni, a 48-asok összevesznek, kész a győzelem. A miniszterelnök kijelentette, hogy megfizetve érzi magát, ha Nagyváradon képviselőül választják, azonban tisztességes többséget akar, nehogy azt mondhasák, hogy a holtakat is megszavazták mellette.

Igaza van. A nyilatkozat helyes volt. A miniszterelnök tudtára adta pártjának, hogy tisztességes eszközökkel, tisztességes többséget kíván, a pártja némely része megérteite, de sok am nem ért az ilyen kijelentésekhez.

Most hát kezdetét vette a házalás. Látni kellett a szép hadat! Az egyik tekintélyes ügyvéd, a külvárosok egyikében megáll egy ház előtt, be-betekintget a kapun, hűmög, többen megállanak mögötte, szintén kacsingatnak befelé, nem látnak semmit. Egyszer megszólal a kortes ur:

— Ez a ház már csakugyan jó lesz a királyi táblának!

A ház tulajdonosa nagyot szí a körülötte elterülő szemétdől támadt légkörből.

Igen ám, de másnap más kortes ment oda, és a királyi tábla helyiségetül a harmadik házat jelölte ki, ami a két szomszédot komolyan összevesztette; hogy a dolog még nyereségesebb legyen, egy öreg, nyugalmazott közműves mesternek a majdan felállítandó erdészeti bíróság elnökségét kötötték le, van, akit polgármesternek szemeltek ki, de legszebb azon komoly biztatás, hogy választás után a szabadelvű párt komoly reformokat fog bevenni a város házába és gyűlésterembe.

Ezen ígétet a szabadelvű párt hoz tartozó tisztviselőik és hivatalnokok hirdetik, a mik bizony fenyegetőzést is tartalmaznak.

Ily módon meggyúrtnak hitték a népet és jelentést teit a szabadelvű párt iteni elnöke, hogy most már biztosítva van a többség.

Azonban a 48-asok által feléptetett izraelita ügyvéd nem fogadta el a jelöltséget, ajánlatba hozta Böllöny József urat, kit eddig csak verseiről ismertünk.

Ettől aztán hanyattot a szabadelvű párt összes kortes háza, mert erre nem lehetett azt mondani, hogy zsidó. Idő kellett, míg összeszedhette a szétszakadt tábor: de hajh! roncolt volt az, mint szégyen II. Sándor czár teteme.

De hát megkellett tenni, a mit lehetett; ha már Tisza nevét belevonták a mártásba, hát még beljebb is kellett nyomni. Fokozott erővel folytatták a házalást, tisztes őz fejű pártvezér és a komor pénztárnok ajtóról-ajtóra vándoroltak, keresvén szavazókat és szavazatokat.

Mikor aztán bekopogtattak 500 ajtóon, újból benyujtották Tiszának a folyamodványt, hogy nohát mégis fogadja el a jelöltséget, mire a miniszterelnök reáirta: placet! — tetszik!

Az egész dologban az a legnevezetesebb, hogy előbb küldöttséget akartak menesztetni Tiszához, később jónak látták egyszerűen folyamodást nyújtani be, most aztán, hogy a folyamodványon rajta van a placet, a n-váradi szabadelvű párt jajgat, mert neki: non placet.

Annai bizonyos, hogy Böllöny József jelölése összezavarta calculusaikat, most már panaszkodva beszélnek, hogy mégis jobb lett volna a zsidó! De meg is bosszulták magukat; mert miként írva lett, a bihari nemzeti casinóban minden zsidót kihagytak a választmányból, tették pedig ezt azon dühökben, hogy nem teljesült azon várakozásuk, hogy a képviselőjelölteskor a zsidók összevesznek a 48-asokkal, sőt inkább az történt, hogy a 48-as párt híveivé váltak.

Hát most már Tisza Kálmán ügye nagyon rosszul áll Nagyváradon. Ez nem

áltatás, ez tény. Nagyváradon az ellenzék a mai napon működik, hat, hódít, hasonlít a mely folyamodik, mely méltósággal viszi vállain a fellobogózott hajót a cél felé, míg a kormánypart hangos kiabálásal és haragos lármával törekszik számának csökkenését fedezni.

Nagyváradon az ellenzék diadalra fogja juttatni a zészlöt.

Dr. Tarsoly.

Debreczeni női-ipar egyesület.

Debreczen, ápril 11.

Egy igen fontos ügy megbeszélése végett gyűltek össze tegnap délután a város ház tanács termében Bevilacqua R. meghívása folytán, minden hasznos közügy iránt érdeklődő egyének. Egy Debreczenben alakítandó női-ipar egyesület s ezzel kapcsolatosan felállítandó nőiipar bazár forgott szóban.

Jelen voltak: gr. Kornizs Zsigmondné, a nőegylet elnöke, b. Gräfl Józsefné, Léb Pálné, Dragota Csorba Tekla, Simonfi Imre polgármester, Kis József tanfelügyelő, Némethi Lajos, Balog Imre, Bekényi Ottokár, Dóczy Gedeon, Békássy László, Mészáros József, Huber József, Zalay Márk, Kubay Lajos, Herczeg János, Havas Gyula, Dr. Sik János, Grünvald József.

Az értekezlet elnökévé Kiss József tanfelügyelő, jegyzővé Bevilacqua R. megválasztatván, kezdetét vette az eszmecsere, hogy valyon mutatkozik e szükség egy női-ipar egyesületnek Debreczenben felállítása iránt? Miatán az értekezlet egyhangú véleménye oda irányult, hogy ily egyesületre városunkban égető szükség van, s ez határozatképpen elnök által ki is mondatott, hosszas s valóban tanulságos vitaközös idittott meg az alakítandó egylet célja s irányelvei felett, minek eredménye lett, hogy egy bizottság választott, mely a kifejtett irányelvek alapján szabályzatot dolgozzon ki, s azt elfogadás végett egy újból összehívandó értekezlet elé terjessze.

A szabályzatot készítő bizottságba következő tagok lettek választva: Elnök Kiss József tanfelügyelő; aleln. nt. Némethi Lajos r. l. jegyző Bevilacqua R. A nőegylet részéről: Gr. Kornizs Zsigmondné, Dragota Csorba Tekla, Gräfl Józsefné, Léb Pálné; az értekezlet tagjai között: Dóczy Gedeon, Zalay Márk, Balogh Imre, Bekényi Ottokár.

Ezzel az értekezlet véget ért. A magunk részéről üdvözlöljük a némes célú mozgalmat, s ohajtjuk, hogy az mielőbb teljes sikert arasson!

A debreczeni birtokviszonyok alakulása s a kaszáló-kérdés.

VI.

1850. évtől fogva az osztrák polg. törv. könyv életbeléptéig, vagyis 1853. május 1-ig a birtokvátozást a városi törvényeszk helyébe lépett cs. kir. járásbírósg kezelte, egészen a fentebbi módon azon kis külömbéggel, hogy már ezen időben százalékolás léprén a laudemium helyébe az adás-revés s illetve birtokvátozásról a cs. kir. adóhivatal is minden alkalommal értesítettet.

1853-tól fogva előbb ugyan a cs. kir. törvényeszk, majd a telekkönyvi intézmény behozatalával ennek telekhatósági osztálya kezelte és kezeli azon 1842-diki telekkönyveket, melyekbe az erdős puszták felvéve vannak egészen a fenálló telekkönyvi rendszabályok értelmében, mely kezelés az előbbiektől csak annyiban különbözik, hogy itt már átvallás végett a szerződő feleknek személyesen megjelenni nem kell, hanem csak a törvényeszkkel lelékellet ellátott adásrevesi szerződés mutatattik be egy bekebelezés iránti kérvény mellett, s erre rendelkeznek meg az átírás,

E. telek és betáblázási könyvekbe hasonló pontossággal vezetettek be minden betáblázások a fenálló szabályok szerint.

Ha már eddig a fentebb érintett alzálogba vétel által az erdős és erdőtelen puszták birtoklása tekintetében Debreczen város polgárainak birtok viszonya nagy átalakuláson ment keresztül, s a polgárok kik ezelőtt külső birtokaiknak csupán az adósság fizetés melletti ideiglenes használói voltak és sem örökösök nem hagyhatták, sem másnak el nem adhatták, valóságos tulajdonosokká, a földbirtokok pedig örökösül lettek s adásvévis tárgyaivá lettek: még nagyobb fontosságú átalakulás következett 1852. évben.

Ez év nov. 29-ig napján, ugyanis a magyar szabadságharc leveretése után a Magyarország kormányzatát kezébe vett osztrák császári kormány a birtok bizonytalanság megszüntetése s a zilált hitelviszonyok megszilárdítása tekintetéből kihirdette Magyarországon az ugynevezett ösiseségi pátent vagy nyílt parancsot, melyben egyebek között a zálog kiválthatási jog is szabályoztatott.

Ezen ösiseségi nyílt parancsban annak kimondása mellett, hogy 1853. május 1-én napja után többé érvényes zálogszervezősek nem köthetnek, s az addigi szokásból eltérőleg, a nemesi birtokok árverése alkalmával csak örökös adathatnak el, azt rendelte, hogy a zálogok csak úgy válthatók ki, ha a kikötött zálog évek eljáratától fogva 1853. május 1-én napjára, vagyis az osztr. polg. törv. könyv életbe léptéig 10 évnél több idő még nem telt el, sőt a már folyamatba tett zálog váltóperek is csak úgy folytathatnak, tovább, ha a per a zálogos évek lejártá után 10 éven belül lett megindítva, más körülmények közt a zálog kiváltási per sem meg nem indíthatik, sem tovább nem folytathatnak.

Azt is kimondotta, hogy a kinek a fentebbiek szerint kiváltható zálogja, vagy folytatható zálogpere van, azt 1853. május 1-től számított egy év alatt tartozik folyamatba tenni, mert különben a zálog kiválthatási joga teljesen elenyészik, az többé nem leendő törvényesíthető, hanem a zálog birtok a zálog tartónak örökös és megáramadhatlan tulajdonává váland.

Fentebb említettük volt, hogy a kinek kincstár Debreczen város között 1818-ban kötött zálogpótléki szerződés 1808. évi február 18. napjától számított 32 évre kötötven ezen határidő 1840. febr. 18-án lejárt. Ugyan e naptól lévén számított az ösiseségi nyílt parancsban a zálog váltóperek megindítására utólagosan kiszabott 10 év is: látni való, hogy miután a kincstár a zálog kiváltása iránt sem Debreczen város, sem a puszták tényleg birtokló alzálogba tartó debreczeni polgárokat zálogváltási perrel meg nem támadta, de a zálog kiváltása iránt a főzálogos Debreczen város sem indított a zálogtartó polgárok ellen zálogváltó pert: az alzálog tartó polgárok zálog birtokaiknak az ösiseségi pátens erejénél fogva örökös tulajdonosaivá váltak, az ő kezeik között a birtok tulajdon

A „DEBRECZENI” TÁRCZÁJA.

„Sztatyi ur”.

A vidéki színész páratlan prototípusával ismerkedtem meg Aradon Szathmáry Árpád személyében.

Szathmáry Árpád — vagy miként ő magát nevezni szokta „Sztatyi ur” még fiatal ember, mégis oly ősi eredeti kinyomata az antik színészek Láng Ádám János idejéből, hogy mindig bizonyos kegyelettel viseltetem iránta.

Oly szép harmóniában egyesült benne az irigylésre méltó nemes tulajdon a gáncsot érdemlő pernahajdersággal, hogy okvetlenül szeretni kellett.

Könyvemű volt, de nemes szívű és becsületes. Komedias, de jeles művész. Hibáiban is volt valami szeretetre méltó, szeretete is mindenki, — én legjobban.

Ő magát „paraszt” színésznek tartotta. Paraszt is volt mint a daróc, de azért sok liebbaber vagy honvivánt irigylhetette rajta a frakkot.

Nappal cinikus volt rendszeren bokán felül sáros, — kabátja pedig nem látott kefére soha.

— Sztatyi, olyan vagy mint egy lump.

— Majd estére kimosdom „Lendvay ur”, válaszolá. — Ki is „mosdott.” — Talpig gavalér lett, kire bajos volt a nappali kiadás után rá ismerni.

Mint afféle született genie — természetesen nem sokat ölte magát a tanu-

jogát megtámadni sem egyik, sem másik részről megtámadni nem lehetett.

Azonban egy sajtósági körülmény merült fel, mely a debreczeniek örömét megzavarta és ez a következő volt.

Midőn 1840. évi február 18-án Debreczen város és a kincstár között 1808. február 18-tól számított 32 zálogos év lejárt, Debreczen város akkori hatósága felírta a kérdést, hogy a pusztákat, melyeket tényleg a városi polgárok alzálogkép bírnak, minő feltételek alatt hajlandó a kincstár a debreczeniek kezében megahagyni.

A külföld.

A czárgyilkosok pöre.

A merénylők elleni per tárgyalását megkezdtek.

Először Ryszakovot hallgatták ki. A merénylet végrehajtására vonatkozólag következő részleteket adta elő Ryszakov:

Midőn a czár visszakocsizott a lovardából, én a Katalin-templom mellett álltam, Michailov a Nevszki Prospekt sarkán, Timofei és Ivanovics pedig a legveszélyesebb ponton a lovarda közelében. Ugy intezkedtünk, hogy szükség esetére a kiskert-utcai aknákat robbantottuk volna fel, ha pedig ez sem sikerült volna, akkor utasításunk úgy hangzott, hogy a kiskert-utczában népesdőlést keletünk és ez alkalommal újra robbanó lövegekkel kellett volna működnünk. Azon pillanatban, midőn a czár a Katalin-csatorna mentén robbogott el kocijával, én a kocsi alá dobtam a löveget. Többet nem tudok, mert elfogtak.

Elnök: Mely indokból vitte véghez a szörnyű cselekményt?

Ryszakov: A terrorizmus számunkra az egyedüli eszköz a politikai harcban. E terrorizmus által forradalmat akartunk kelteni és megmutatni a népek, mily magasan áll a mi pártunk. A szocialista piztolya csövében hordja jogát, mi nem vagyunk gonosztevők. Jeljavov engedte meg nekünk, hogy meggyilkoljuk a czárt, de Jeljavov nem vad eszközként, hanem legbiztosabb meggyőződésből és szíve mélyéből cselekedett.

Következett Seljabov kihallgatása. Bevallja, hogy harmadrangu ügynöke volt a végrehajtó bizottságának, melynek teljes bizalmát bírta. A végrehajtó bizottság bizta őt meg az összeskűvés szervezésével oly ezébből, hogy a czár meggyilkoltassék. E végre önkénteseket toborzott. Ama 47 egyén közül, a ki nála jelentkezett, mint legrajongóbbat Ryszakovot választotta ki. Ő maga nem vett részt a merényletben, mivel akkor már elfogtak volt. Goldenbergnek Seljabovra vonatkozó vallomása konstataáltak, hogy intelligens és merész ember. Perovszkával együtt részes volt az 1879. november 18-án megkísérelt vasuti merényletben Alexandrovsk közelében, ugyisint 1879. febr. 9-én Krapotkin hercege meggyilkolásában.

lással. Voltak szerepei, melyeket véteknél tartotta volna megtanulni, ezekre azt mondta: Jobban tudom mint a ki írta.

Tudta is. — Ugy „megosinálta” hogy az ember sirt a kacagástól.

Velem örömet játszott. Tudtunk egymás kezére adni.

„A nagyon szép asszony”-ban Polux szobra előtt, olyan nemes jelenésünk volt, hogy a közönség habotájától egymásnak hangosan kiabálhatunk át egy pár instrukciót a szobor kezének letérésére vonatkozólag, (melyet a testő későn és rosszul csinált meg), mégse hallhattuk egymás kiabálását.

Csiky „János”-ban olyan vad pogányt állított elő a véres száju Korogi személyében, hogy a szerző egy év múlva is emlegette.

Néha azonban oly hóboros tulajdonokat vitt véghez, hogy mindnyájan elbámultunk esze járásának csodálatos utvesztőin. Valamelyik német possében szerepéből kifolyólag összevész egy társával; oda mond neki mindent szerepéből szerepen kívül. Végre egészen lecsendesülve, mintha misem történt volna, fogadást ajánl, hogy kivételtől mellényéből a nélkül, hogy kabátját érintené.

Színésztársa elbámult, a közönség is elbámult. Ő e közös bálulást felhasználva, egyszerre csak kihuzza az illető kabátjának bal karöltőjén mellényét. — Volt taps és kacagás.

A hírlaptól másnap azonban jól ki-

Az első napon befejezték a kihallgatást. Másnap következett a vád és védbeszéd. Erről azonban tudósításaink nincsenek.

Chioszban szünőfélben van a földrengés. Eddig 500 lökést észleltek.

A város romjai alatt eltemetett hullák erjedése következtében a holttestek eltakarítása lehetetlenné vált. Midhat pasa, hogy a járvány kiterjedését megakadályozza, elrendelte a falak lerombolását és az egyes helyek fertőtlenítését. A földrengés által megöltek és sebesültek száma 19000-re rug.

Tuniszból érkezett hírek szerint a francia hadikészülődések nagy benyomást gyakoroltak a beyre, ki már hajlandó engedelményeket tenni; az olasz konzul azonban, a ki maga készíti a bey tiltakozását, folyvást buzdítja őt az ellenállásra. Biztosnak mondják, hogy az angol konzul ebben az igyekezetében segédkezet nyújt az olasz konzulnak.

A fővárosból.

A fővárosi ügyvédek tegnap azert jöttek össze, hogy az ügyvédi kamarai választásokra névze egy kijelölt bizottságot küldjék ki. Ez alkalommal szoban jöven az ügyvédek jelen nyomasztó helyzete, határozatott, hogy az kamara jelenlegi választmányja felkérte, hogy az országbirót és a főrendiházi jogügyi bizottságnak néhány tagját kérjék fel, mikép a nekik sokára tárgyalandó új perrendtartást oda módosítsa, hogy a sommás partekben sem képviselhesse a fél magát, hanem ügyvédek valjon.

Náthán molnár tegnapelőtt megbizta segédjét Kaiser Lipótot, hogy még az éjjel a gyöngytyúk és Stáhy-utczasarkán levő tulajdonához tartozó pékméhelybe menjen. Kaiser éjjel 12 órakor elindult, de midő a bodzafa-utczából a Stáhy utczába ért, a Rökus-kórház halottas kamarája mellett, 3 parasztosan öltözött embert vett észre, kik őt gyanusan kerülgették.

Meggyorsította lépteit, de mielőtt a műhelyt elérhette volna, a suhancok utolérték, körülvették úgy, hogy nem szabadulhatott.

Az egyik csavargó megkérdezte: Van-e pénz? Kaiser tagadólag válaszolt, mire a csavargók egyike ütést mért fejére. Kaiser védelmezte magát és segélyért kiáltott.

Az egyik támadó most kését rántotta elő, mit Kaiser észrevéven, futásnak eredt. Pár perc alatt utolérték s balszeme táján megszurtták, minek következtében eszméletlenül a földre rogyott.

Az őrjárat épen e percbe jött arra s a támadók megfutottak. A verében fetregő Kaiser az őrjárat és Rökus-kórházba vitte be ápolás végett, Kaiser áll-

Ez nem bosszantotta volna, csak a kritikus insequentája hozta méregbe.

— Hogy merészel akkor kacagni: ha tudta, hogy leránt. Mert láttam, hogy kacagott.

Anyját bálványozza. — Meglelt embernél, ki maga is apa, hasonló ragaszkodás szüle iránt valóban ritkaság, színésznél páratlan.

Valami esszevesztett bolond darabot vett jutalomjátékul; e jutalomjátéka lejött anyja is Pestről, ki azonkívül játszott kettőt.

Anyja távozta után azt mondá, hogy szerződése leteltével nem fog Aradon maradni.

— Miért Sztatyi?

— A igazgatóság nem volt méltányos anyám iránt.

— Ej, dehogyan nem; csak képződés. Majd elfelejtet, tavaszig még három hónap van.

Tavasszal pedig egy verőfényes délután bucsuzni jött hozzám.

— Utazom fiam, megyek Debreczenbe.

— Ne bomolj, tán csak nem ment el a szép eszed?

— Utazom.

— Miért?

— Mondtam, nem szerződöm. Hol anyám iránt nem méltányosak: mit várhatok ott én!

Nem volt földi hatalom, mely visszatarthatta volna.

Nagyon büszke volt kis fiára, ki anyjánál volt, az anyja pedig nem volt nála.

potá igen veszélyes, de van remény felgyógyulásához, bal szemét azonban el fogja veszíteni. A rendőrség, a tettesek kipuhatolása iránt a nyomozásokat megindította s már sikerült a tettesek közül kettőt elfogni, a főtettes azonban állítólag Dunán Földvárra szökött. A szerencsétlen Kaiser Lipót 25 éves, bars megyei barackái születésű.

Debreczeni színház

(T. L.) Szombaton ápril 9-én Mándoky Béla 20 éves jubileumát adattott „Keán” színmű 5 felvonásban. Irta Dumas Sándor.

Színházunk a mai előadás alkalmával megható ünnepegyesség színhelye volt. Mándoky ünnepele 20 éves színészi jubileumát, melyből 14 évet Debreczenben töltött, s ez idő alatt úgy is mint színész, úgy is mint igazgató tagadhatatlan, hogy igen szép érdemeket szerzett; s ugy a közönség, mint a színtársulat az ünnepelethez méltó módon le is rötta irányában ma a szeretet adóját.

Alig, hogy a függöny felgördült, az impozans számban megjelent közönség színni nem akaró zajos tapsban részeltette a jubileált, ki összes színpadi személyzete által környezve, arczu a meghatottság kiuyomatával fogadta a megpetések hecszú és érdekes sorozatát. Az ünnepelet első helyen Szathmáry Á. üdvözölte, kiemelve a jubileált érdemét, melyek közül tény, hogy nem utolsó helyen áll az, hogy a színészet tekintélyt emelte városunkban. Majd Hunyadi M. lépett elő, ki Jókainak nemrégiben a jubileáltakra tett egyik szellemes megjegyzéséből kiindulva, rövid, de magas szavak mellett nyújtott át egy szép ezüst koszort, mint az összes személyzet ajándéka; ezután következtek a karszemélyzet, a zenekar, a konzorcium és az egyes színtársulati tagok által készített meglepetések, melyek közt igen érdekes a Nyilvai által igazi könyök kíséretében átnyújtott koszorú a felrattal: „Gulyas Bandának az ő Buzi Zsófia.” A közönség által ajándékozott szép babékoszoru az előadás kezdetén megújuló tapsözön kíséretében bocsátatott le a színórpadláról.

Az előadás sok hatásos részletet tartalmazott, értjük ez alatt azt a hatást, melyet Mándoky (Keán) az ő speciális művészetével képes előidézni; ő tökéletesen a régi színészkola tanítványa, azon iskoláé, melynek tagjairól nagyon találóan mondhatta egykor Szigligeti, hogy: még „Jó reggelt” sem tudnak kíválni szemlélget pathosz nélkül. Mándokytól is emlegetni néha felvonás felvonás után, a nélkül, hogy egyetlen természetes hangon kiejtett szót hallottunk volna, egyetlen mesterkéletlen mozdulatot láttunk volna. És még is hat. Játéka — ha nem sántit hasonlatunk — olyan mint a panorámabeli kép, melyről tudjuk, hogy nem igazi, festve és papírosból van, s mégis jól esik szemlélget rajta legelgetni, sőt sok embernek jobban tetszik a kép, mint a már látott eredeti. Tény az, hogy Mándoky a nálunk

Egy próba alkalmával valaki felhozta magával gyermekét.

Mig a diszitők rakosgattak, enyelegtünk a kis fiuval s dicsértük anyjának szépségét.

— Szép, mondá Sztatyi — de az enyém mégis szebb.

Eredj ne henczegj, van is neked fiad.

— Van hát külön mint neked. — Ezzel elment ott hagyva a próbát.

— Azt gondoltam Murányihoz megy sörözni, utánna kiáltottam, hogy baj lesz, ha jelenéséről hiányozni fog. — Rám sem hallgatott. Pár perc múlva jön lihegve.

— Ugy-e nem késtem el?

— Még nem.

— Ugye hogy ez fia? Ezzel kivett zsebéből egy fényképet, kis fia arczképét. Nagyon szép gyermek volt.

— Nos — hát szép ugy-e?

— Mindenesetre szebb mint te.

— Az már nem áll, én szebb vagyok, mert szépségemből a fiamnak is jutott, nekem is maradt.

Ezzel folytatta a próbát. Valami Mein Leopold ezimű német férceleményből, melyben egy vén „schusztart” ugy megjárt, hogy könnyei kezemre pergették.

Különbén fia ugy látszik örökölte apja kedélyét.

Három éves korában — akkor a fia a p j a n a l v o l t, — valahol Szathmáron történt, hogy a legkisebb Szathmáry játszik az udvaron a kis zsidó gyermekkel, kik atyjuktól uszonára ludzsiros kenyeret kaptak.

töltött 14 évet nevelt az ő s feledtetése Mándoky-féle könnyű dolgot pontját külső lenete képez (rökné) a szí szik, s a v képtelen, bírálok nem mélyéről jött ján kiejtett gyújtó hatás netnél frene

A H u olyasmi velt nek neveze hagyandó le dékossággal Vasár nos vendég ROSZA” négy A ven s korához kárpótolták melyek kö hogy a zen elmulasztott

A „D mában egy telen közleg kégyen szives jának legkö delmében k

A foly köz-Kovács szedemet a gyessy Már szempontból azert a len szerzője barátom tisz latára én is „Nagy-Vára az oly durv minő a nagy zőjée nem fé

Annyit szerzője tud lesz benne gát megneve Legye kor is ugy mint az ily elintezni sz

U J

* V április 14-i saági közgy delet a kéz zálogköltsöz közó javasl rendszabály ik évi házi pitása: A v lentése. Ta

A gy — A — H — A

apámmal, anyuja min Sztatyi sitással.

Derek tulajdonain zással is k szeme hibá

Valan viseletnek e hiányt p csak közve Néha azon ját fogyatk mosolygó a

Egy valami nyá

A na atal könyv ősei kastély kérdi:

Es m mit csináln

— A leti, megv közt.” —

Perz színésznél csoda, ha falak köz

MAAGER W.

cs. kir. szabadalmazott valódi tisztított
CSUKAMAJ OLAJ.

MAAGER VILMOS tanártól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgálva és jóváhagyva, könnyen emészthetősége miatt gyermekeknek különösen ajánlható, s mint természeti, legjobb*) tiszta és hatályos sága által elismert szer, a leghatósabb győgyerővel bír mellés tüdőbajok-, görvény-, gömör-, fekély-, bőrkiütések, mirigy-betegségek és gyengélkedések ellen. Egy palack ára 1 frt. Kapható valódi minőségben, gyáriraktáramban Bécsben Heumarkt, 3**) valamint minden gyógyszerár és nagyobb vegyeskereskedésben.

Debrecezenben kapható: Mihalovics István, Dr. Rothschnek V. Emil, Orvanyi Ottó, Göllt Nándor, Veesej Viktor gyógyszerész uraknál és Riekl József kereskedésében. Nagyváradon: Nyiri György, Milassin J. gyógyszerész és Kurländer & Ulman, Janki A. kereskedő uraknál. Nagy-Károlyban: Fülky P. Nagy-Szalontán: Köbling József gyógyszerész uraknál. H. Szoboszlón: Trocsányi J. gyógyszer. Nyíregyházán: Koranyi E., Szopkó Alfréd, Lederer Ignác gyógyszer. Szatmár: Dr. Lengyel M. Szolnok: Horanszky István gyógyszer., Lengyel A. keresk. Zilah: Weisz Sámuel gyógyszerész uraknál.

*) Óvás! Ujabb időben észlelhető, hogy több czég — közönséges tisztátalan májhalzsirt, háromszögű üvegekben, Maager valódi tisztított Dorsch-csukamaj-olaj gyanánt árusít. Ily rászedéseket és megcsalásokat kikerülendő, kéretik a n. é. közönség csak azon üvegeket valódiaknak elismerni, melyeken, — illetőleg a czimragasz és használati utasításon a „Maager“ név található.

**) Ugyanitt létezik az osztrák-magyar birodalom részére a schaffhauseni „nemzetközi sebkötő-gyár“ főraktára, nemkülönben a new-yorki czég Hall és Ruckel Szodont-gyár“ főraktára és a „Legumino se“-gyártól Harstein és társánál Selmeczen.

(386.)

Nehézkór (EPILEPSIA) gyógyítása.

DÓZSAY FÁNI urnó

az 1876-iki Szegeden megtartott országos kiállítás alkalmával éremmel és okmánnal tüntetett ki, miután a szenvedő emberiség javára sikerült föltalálni egy szert, melylyel a NEHÉZKÓRT sikeresen gyógyítja.

Bizonyítvány. Alábbirt napon hozzám jövéen PALOTAS ANNA, őszintén és az igazság érdekében nyilatkozta, mikép éveken át éjjelenként igen sűrűn nehézkórban (Epilepsia) szenvedett, de a melyből most végkép kigyógyult, miután Szegeden lakó Dózsay Fáni urnónek nyilvános templomi hirdetésemre, ennek gyógyszerét kétféle javaslat szerint bevette. Ő tehát köztudomás szerint az őt lepő nehézkórból az adott gyógyszer által teljesen meggyógyult.

Szegeden, 1871. decz. 2. Kremminger Antal, prépost, szegedi plébános.
Nyilvános köszönét.

Alóírt hálás köszönetemet nyilatkozom azon sikeres gyógyításért, miben Dózsay Fáni urnó által részesültem, naponta 10—15 szőr nehéz kóros rohamokban esvén, különféle orvosok által siker nélkül gyógyítottam, míg végre Dózsay Fáni urnó szivességéből kapott gyógyszert kétszer bevettem és borzasztó betegségeből tökéletesen kigyógyultam.
Goun József.

Fent elősoroltak az őszinte igazság érdekében általunk, mint szemtanuk bizonyítanak.

Látta: Báthy kapitány, Weinberger Dávid, Reitzer Lipót, Petrovits Milos, Kugler Antal m. tanuk.

Bizonyítvány.

Alantírott hivatalosan bizonyítom, hogy Démonkos Albert és Fekete Antalné nehézkórban szenvedett hveim, kiknek egyike Démonkos Albert egy rendkívüli heves roham alkalmával utolsó kenettel elláttam. Előírtam és több jelenlevők előtt kijelentétek azon idő óta, a melyben Dózsai Fáni asszonyág által adott gyógyszer használatták, több egyetlen rohamok som volt.

Keit Algyón, 1871. okt. hó 26 án. Rády Ferencz, algyői lelkész.

Dózsay Fáni lakása Szegeden, feketesas-utca Fournier ház első emelet.
(178.)

Hirdetés.

Péterfia-utca 957 sz. a főutcához második cserépes ház, négy szobával, tágas udvar, kert, mellék helyiségekkel, és 5 hold onódó földdel kedvező feltételek mellett eladó, vagy pedig jövő pünkösdtől kezdve bérbe kiadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

(172.)

Köszénkátrányt

a legjobb minőségben, zsindely- és deszkatetők behuzására, mely által azok tartóssága kétszerre hosszabb, továbbá czulapok — melyek a földbe ásatnak — kerítések, gazdasági eszközök befestésére — ajánlja jutányos ár mellett hordókban á 50 és 200 klgrm súly tartalommal.

A légszeszgyár igazgatósága Debrecezenben.

(169.)

Pain-Expeller

Borogonyal nagyon jó hásiszer.

Kapható Debrecezenben: Dr. Rothschnek V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerárban.

SZEDLÁK JÓZSEF

FÉRFI SZABÓ

tisztslellettel jelenti a nagyérd. közönségnek, hogy már megérkezett

tavaszi- és nyári-szövetek

itteni férfi-szabó üzletében megtekintés és becses megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruha-raktára is

saját szabásu és gyártásu

tavaszi- és nyári-öltözökkel

már fel van szerelve; ahol is az árak

ALKUNÉLKÜL

és készpénz fizetés mellett

számítva

Gyermek öltözök . . . . . 4 frttól 8 frtig
Felnőttek részére pedig . . . 10 „ 30 „
kaphatók.

LEGUJABB

temetkezési intézet

Debrecezenben a főpiacon és varga-utcán,
érez- és fakoporsó főraktár.

Jutányosabb mint bármelyik intézet.

Engedve a több oldalról tett felszólítás és bizalmas megkereséseknek, tudva azt, hogy a helybeli ipart a n. é. közönség méltányolni fogja, — részint, hogy az asztalos iparunknak tágabb kört nyissunk, részint pedig hogy a n. é. közönségnek a mennyire lehetséges előnyt nyújtsunk, — e végből rég fennálló

„debr. építkezési asztalos-egylet“

ezégünk alatt részint saját gyártmányu fakoporsó, részint pedig Besehorner A. M. világhírű czég érezkoporsóiból bizományi főraktárt rendeztünk be és nyitottunk meg

Debrecezenben a főpiacon a városházzal szemben és vargautczán 2247 számu saját gyártelepünkön.

Gyártmányunk és bizományi raktárunk a műizlés, kiállítás, de főleg jó és olcsóságnál fogva bárkivel is nemcsak versenyképes, de sőt mondhatjuk olcsóbb és előnyösebb.

Bármelyik intézetünkben megrendelhető minden a gyászszertartáshoz szükséges kellékek.

Légmentes érez- bányon és fakoporsók, gyász öltözök, felszerelvények, hallottas kocsiok.

Kórház, egyletek, szegénysorokak előnyben részesítettek.

Részletes árjegyzékeink az üzletben bárki által megtekinthetők.

Teljes tisztslellettel
a debreczeni építkezési asztalos-egylet.

Csaknem ingyen!

Az „Egyesült Britanniaezüst gyár“ csodáremegétől átvett óriási készlet igen nagy fizetési kötelezettségek miatt — 75%-el a becsleli áron alól eladatik. Csak 7 frt 50 krért kapni egy britannia ezüst evőkészletet, (a mely ezelőtt 18 frtba került) u. m.:

1 erős brit-ezüst tejmerő kanál,
6 finom cseillirozott táca,
6 kitűnő kristály kóstortó,
6 szép arós tojás pohárka,
1 kitűnő bors- és cukortartó,
1 finom theaszűrő,
2 gyönyörű salon gyertyatartó
42 darab.

Megrendelések utánvétel mellett vagy előleges pénzbekezdés mellett

C. LANGER,
Britannia ezüst gyári raktár
(Wien) Bécs, II. Obere Donaustrasse 77.

1881. X

Hely
Egy év
Fél év
Előzet
főpiacz
keszt
E
TELEG
KAROL
szerkes

(—)
mentelmi j
szágyülés
és miért?
sereg főpa
tak örömo
Ugyar
lekedetet k
hazaszeret
bor képvis
Semm
ellen a gy
kik előre
a fegyvert
kevésbé se
elkövetett
írásban fel
Hát v
— ha csak
másozott
vagy hazá
szegődött,
túrje, hogy
bent Magyar
kön tartott
vük szerint
Hát a
Kálmán ve
hogy bünn
országion i
gyar érdek
reket véde
seért, bánt
Felsz
Gábornak,
jáért rajon
kész Ugrom
lehetett, d
lyet azok
don elköve
másnemü
Hát h
futósok let
urak, s az
dulat áldo
terhelne a
Bizom
hogy ez a
gyar orsz
sebb gond
itélni min
érezni tud
érdekében
mernek.
Bizun
hisszük, ite
siteni orsz
hazafiatlan

A főv
megindult a
pár érdekéb
nagy termé
gyült össze,
1. hogy a p
ezéjából fü
2. hogy már
nál állitanak
let viszony
fit, ki az ip
képviselője

Esztet
meg Eötvö
képviselők,